

their stable life attitudes, beliefs, attitudes and principles. The selection of modern legal guidelines should be based on the acceptance and justification algorithm professional actions and decisions, individual worldview own professional "I", the desire to fully identify and develop their personal capabilities in solving specific professional tasks.

Keywords: *junior specialist lawyer, legal education, legal guidance, training, professional judgment, professional and personal qualities are important.*

Шамчук М. Ю.

Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова

РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ЗМІСТУ ЕКОНОМІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

У статті розглянуто реструктуризації змісту економічної підготовки майбутніх фахівців технологічної освіти відповідно до чинної освітньо-професійної програми.

Ключові слова: *зміст підготовки, реструктуризація, підготовка фахівців технологічної освіти.*

В умовах сучасного розвитку виробництва особливого статусу набуває проблема економічної підготовки молоді, актуальність якої зумовлена й зростаючими темпами економічних перетворень, активним насиченням української економіки новими інституціями, характерними для економік провідних країн світу з добре розвинутою ринковою інфраструктурою. Окремі аспекти процесу економічної освіти у контексті підготовки студентів до підприємницької діяльності окреслено у працях Р. Лучечка, В. Дрижака, Р. Пустовійта, О. Тополь та ін. [1]

Проблему формування фахових компетенцій з економічних питань майбутніх вчителів технологій досліджували А. Аменд, Р. Мачулка, А. Нісімчук, І. Носаченко, В. Мадзігон, О. Падалка, В. Розов, І. Сасова, Б. Шемякін, П. Шемякін, О. Шпак, але ці дослідження не несли систематичного характеру, торкаючись лише локальних позицій проблем

Очевидно постає проблема у недостатньому вивченні цього питання педагогічною наукою, оскільки сучасна фахова підготовка студентів за спеціальністю "Технологічна освіта" не задовольняє належним чином потреби, пов'язані з готовністю вчителя здійснювати підготовку учнів до життя і діяльності в складних економічних умовах сьогодення. А це в свою чергу впливає на те, що майбутній вчитель трудового навчання самостійно повинен заповнювати прогалини в свої економічній підготовці, щоб здійснювати економічне виховання школярів у процесі навчально-виховної діяльності.

Метою статті є наукове обґрунтування змісту економічної підготовки майбутніх фахівців технологічної освіти відповідно до чинної освітньо-професійної програми.

Освіта як суспільна інституція, розвиваючись і самовдосконалюючись, змінює свою структуру та зміст, відповідно до змін і відносин, які домінують в суспільстві на даному етапі його історичного розвитку.

У 2011 році було затверджено нову освітньо-професійну програму підготовки бакалаврів напряму 6.010103 "Технологічна освіта". Багато з дисциплін даної програми безпосередньо пов'язані із здобуттям економічних знань: "Основи економічної теорії", "Економіка і організація виробництва", "Стандартизація, управління якістю і сертифікація", "Економічний практикум".

У Національній стратегії розвитку освіти зазначено, що одним з ключових напрямків державної освітньої політики має стати модернізація структури, змісту і організації освіти на

засадах компетентнісного підходу, переорієнтація змісту освіти на цілі сталого розвитку [2].

Реалізація компетентнісного підходу в професійній підготовці фахівця технологічної освіти дозволяє: конкретизувати завдання професійної підготовки на нових позиціях; побудувати модель підготовки фахівця технології; розробити на основі вибраної таксономії цілей систему однозначно діагностованих показників сформованості професійних компетенцій; розробити критерії діагностики та моніторингу професійного становлення [3, 46].

Використовуючи компетентнісний підхід необхідно провести реструктуризацію змісту економічної підготовки майбутніх фахівців технологічної освіти шляхом впровадження низькі заходів.

По перше розробка програмного забезпечення. Згідно навчального плану для магістрів технологічної освіти, які навчаються за спеціалізацією "Підприємницька діяльність та електронний бізнес" передбачається вивчення ряд економічних дисциплін: основи маркетингу, менеджмент малого бізнесу (кадрова політика), управління персоналом, бухгалтерський облік та фінансова звітність, підприємницьке право, економічна безпека підприємства [4].

Зміст підготовки майбутніх фахівців технологічної освіти даної спеціалізації безпосередньо спирається на вивченні тих дисциплін, які формують достатню економічну підготовку фахівця до існуючих ринкових реалій.

Так навчальна дисципліна "Основи маркетингу" дає змогу сформувати у майбутніх менеджерів систему знань щодо базових категорій маркетингу, його принципів і методів, головних інструментів і технології вивчення ринку та організації маркетингової діяльності, набуття практичних навичок щодо просування товару на ринку з урахуванням потреб споживача та забезпечення ефективної діяльності підприємства.

При цьому доцільно вивчати наступні вузлові питання, а саме: концепція маркетингу, методи, інструментарії та засоби реалізації системи маркетингу на підприємстві, методи і критерії прийняття управлінських рішень у маркетингу, маркетингові дослідження ринку. Дану дисципліну передбачено протягом 2 кредитів.

В структурно-логічній схемі підготовки магістрів за спеціалізацією "Підприємницька діяльність та основи електронного бізнесу" дисципліна "Основи маркетингу" передуює вивченню ряд дисциплін професійного блоку.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки фахівця визначено нами таким чином:

- перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни: основи економічної теорії, економіка та організація виробництва;
- перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну: менеджмент малого бізнесу (кадрова політика), управління персоналом, педагогічний менеджмент, отриманні знання використовуються при виконання дипломного проекту.

Невід'ємним складовим елементом підготовки студентів технологічної освіти до пануючої ринкової системи є вивчення навчальної дисципліни "Менеджмент малого бізнесу (кадрова політика)".

В умовах, коли успішність діяльності організації значним чином залежить від правильності прийняття та реалізації управлінських рішень, вміння застосовувати найновіші наукові методи управління, дисципліна "Менеджмент малого бізнесу (кадрова політика)" стає однією з профільюючих дисциплін, які вивчаються студентами – майбутніми вчителями технологічної освіти за спеціалізацією "Підприємницька діяльність та електронний бізнес".

Метою вивчення даної дисципліни є підготовка висококваліфікованих, конкурентних на сучасному ринку праці фахівців для сфери малого бізнесу, здатних професійно вирішувати практичні проблеми управління малими підприємствами і забезпечувати їх сталий розвиток. Обґрунтуємо зміст цієї навчальної дисципліни, в основу якого слід

включити: закономірності і особливості розвитку малого бізнесу як сектора сучасної ринкової економіки; застосування технології створення власного бізнесу, розробки бізнес-плану і використання специфічних методів, прийомів та інструментів ефективного управління суб'єктами малого бізнесу, оволодіння понятійно-категоріальним апаратом для практичного застосування у майбутній професії. На дану дисципліну передбачено 3 кредита.

Логічне поєднання в навчальному плані посеред інших дисциплін є "Бухгалтерський облік та фінансова звітність". Метою даної дисципліни передбачено засвоєння майбутніми менеджерами основ бухгалтерського обліку діяльності підприємств різних форм власності та видів діяльності; набуття практичних навичок документального оформлення господарських операцій, складання фінансової звітності.

До змістовного наповнення доцільно включити такі вузлові питання: загальна характеристика бухгалтерського обліку, документація, рахунки і подвійний запис, форми бухгалтерського обліку та бухгалтерської звітності. Для цієї дисципліни передбачено в програмі 3 кредита.

Практичні навички з дисципліни "Бухгалтерський облік та фінансова звітність" є необхідним елементом формування майбутнього кваліфікованого менеджера із підприємницької діяльності та основ електронного бізнесу".

Наступною навчальною дисципліною є "Управління персоналом". На цю дисципліну покладено формування комплексу теоретичних знань і умінь щодо розробки та здійснення кадрової політики в сучасних організаціях, добір та розміщення персоналу, його оцінювання та навчання, забезпечення цілеспрямованого використання персоналу організації.

Змістова частина дисципліни "Управління персоналом" передбачає вивчення: управління персоналом в системі менеджменту організації, управління персоналом як соціальна система, формування колективу організації, кадрова політика підприємства, служби персоналу, кадрові планування на підприємстві, організація набору та відбору кадрів, управління процесом розвитку та руху, вивільнення персоналу, соціальне партнерство в організації, ефективність управління персоналом. На дану дисципліну передбачено 2 кредита.

Не буде повним форматом підготовки магістрів технологічної освіти з основ підприємництва без вивчення дисципліни "Підприємницьке право".

Метою викладання даної дисципліни є формування системи знань з правового регулювання підприємницької діяльності, організаційно-правових форм здійснення підприємництва, придбання навичок, необхідних для застосування у правозастосовчій практиці, для розвитку правничого мислення, правосвідомості та правничої культури.

Змістовні модулі включають в себе вивчення: понять та принципів підприємницької діяльності, умов здійснення підприємництва, правове регулювання, видів права власності, суб'єктів підприємницького права, правової відповідальності у підприємницькому праві, зовнішньоекономічної діяльності в підприємницькому праві тощо. Дисципліна містить 2 кредита.

Науково обгрунтованим є необхідність вивчення майбутніми магістрами дисципліни "Економічна безпека підприємства".

Метою даної дисципліни є формування у майбутніх менеджерів системи знань щодо захищеності діяльності підприємства від негативних впливів зовнішнього і внутрішнього середовища, механізмів усунення різноманітних загроз або пристосування до зовнішніх умов без негативних наслідків для підприємства.

Вивчення дисципліни передбачає для студентів 2 кредита, змістовні модулі яких містять знання про: теоретичні основи економічної безпеки підприємства, економічна безпека підприємства в умовах ринку, функціональні складові економічної безпеки підприємства, створення служб безпеки підприємства тощо.

Дисципліна "Економічна безпека підприємства" є логічним завершенням в структурі

підготовки магістрів за спеціалізацією "Підприємницька діяльність та електронний бізнес" оскільки включає в себе весь комплекс попередньо вивчених дисциплін.

Другим заходом невід'ємно повинен стати методичний супровід підготовки майбутніх вчителів технологій.

Методологічна спрямованість навчальних планів підготовки майбутніх фахівців технологічної освіти переважно характеризується вивченням вже з перших курсів ряд дисциплін: педагогіка та основи педагогічної майстерності, історія педагогіки, психологія, теорія та методика трудового навчання, теорія та методика професійного навчання. Вони є не лише фундаментом підготовки студента до майбутньої педагогічної діяльності, забезпечення його методичним багажем, а й неодмінним поштовхом до саморозвитку, професійного становлення, розвитку його інтелектуально-творчого потенціалу.

Третім заходом є наповнення змісту підготовки майбутніх фахівців технологічної освіти економічним вихованням, яке тісно пов'язане з трудовим вихованням, проте не обмежується сферою трудової діяльності, а проникає в різні сфери невиробничої діяльності, сферу споживання, обміну та розподілу.

Практика роботи нинішніх вищих навчальних закладів переконує, що на загальнонаукових факультетах ефективність економічної підготовки студентів зростає, коли майбутні фахівці в доступній формі отримують знання з основ економіки, мають уявлення про госпрозрахунок, менеджмент, виробничу програму, про фактори підвищення продуктивності праці [5, 57]. Тому особливо актуальним є економічне виховання, оскільки кожна людина стикається з проблемами економіки і в своїй професійній діяльності, і в особистому житті.

Висновки. Підготовка майбутніх фахівців технологічної освіти у педагогічному вищому закладі представляє складний процес, кінцевою метою якого є формування комплексу спеціальних знань, умінь і навичок, що забезпечують успішне виконання професійної діяльності. Невід'ємним елементом даної підготовки є сегмент економічної дисциплін, який повинен бути достатнім для формування інтелектуального фахівця, який відповідає сучасним ринковим вимогам. Така якість підготовки кваліфікованих спеціалістів є передумовою, яка має суттєво вплинути на подальший розвиток народної освіти в нашій державі.

Використана література:

1. *Матвісів Я. Я.* Формування фахових економічних понять в учнів основної школи на уроках трудового навчання : автореферат дис. кан. пед. наук / Я. Я. Матвісів. – Київ, 2011.
2. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://kmu.gov.ua>
3. *Гуменюк Т. Б.* Ступенева підготовка фахівців для освітньої галузі "Технології" / Т. Б. Гуменюк, О. М. Корець // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5 : Педагогічні науки: реалії та перспективи : [збірник наукових праць]. – Вип. 30 – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. – С. 44-51.
4. Навчальний план магістрів 8.01010301 "Технологічна освіта" Інституту гуманітарно-технічної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова.
5. *Лапін Т.* Формування економічного мислення у студентів-фахівців економічного профілю / Тетяна Лапін // Нова педагогічна думка : науково-методичний журнал. – 2011. – № 1. – С. 55-58.

Шамчук М. Ю. Реструктуризация содержания экономической подготовки будущих специалистов технологического образования.

В статье рассмотрена реструктуризация содержания экономической подготовки будущих специалистов технологического образования в соответствии с действующей образовательной-профессиональной программы.

Ключевые слова: содержание подготовки, реструктуризация, подготовка специалистов технологического образования.

